

แบบทดสอบก่อนเรียน

1. การปฏิรูปการปกครองครั้งสำคัญที่สุดในสมัยอยุธยาเกิดขึ้นในสมัยพระมหากษัตริย์พระองค์ใด

ก. สมเด็จพระนารายณ์

ข. สมเด็จพระเพทราชา

ค. สมเด็จพระนเรศวรมหาราช

ง. สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ

เฉลย ง การปฏิรูปการปกครองเกิดในสมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ โดยมีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญคือให้มีสมุหกลาโหม รับผิดชอบฝ่ายทหาร สมุหนายกรับผิดชอบฝ่ายพลเรือน และมีการยกเลิกหัวเมืองลูกหลวง

2. ข้อใดแสดงให้เห็นถึงจุดอ่อนของการปฏิรูปการปกครองในสมัยพระบรมไตรโลกนาถมากที่สุด

ก. การขึ้นครองราชย์บัลลังก์ของสมเด็จพระมหาธรรมราชา

ข. การขึ้นครองราชย์บัลลังก์ของสมเด็จพระเจ้าปราสาททอง

ค. การเสียกรุงครั้งที่ 1

ง. การสืบทอดราชบัลลังก์ของสมเด็จพระเอกาทศรถ

เฉลย ข การปฏิรูปการปกครองของสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถส่งผลให้สมุหกลาโหมรับผิดชอบทหารทั้งหมด ทำให้มีอำนาจมากเกินไป สมเด็จพระเจ้าปราสาททองเดิมเคยดำรงตำแหน่งนี้มาก่อน แต่ก็สามารถใช้อำนาจดังกล่าวโค่นล้มราชวงศ์สุโขทัยได้สำเร็จ

3. การปกครองแบบทวารวดี เป็นการปกครองที่อยุธยารับมาจากเขมร เป็นอิทธิพลความเชื่อของศาสนาใด

ก. พุทธ

ข. พราหมณ์

ค. คริสต์

ง. อิสลาม

เฉลย ข การปกครองแบบทวารวดีเป็นการปกครองที่เชื่อว่ากษัตริย์เป็นประดุจพระศิวะ หรือพระนารายณ์ ซึ่งเป็นเทพเจ้าที่สำคัญของศาสนาพราหมณ์

4. ใครคือปฐมกษัตริย์แห่งราชวงศ์พระร่วง อาณาจักรสุโขทัย

ก. พ่อขุนรามคำแหง

ข. พ่อขุนศรีนาวนำถม

ค. พ่อขุนศรีอินทราทิตย์

ง. พ่อขุนบานเมือง

เฉลย ค. ภายหลังการขับไล่ขอม พ่อขุนบางกลางหาวได้รับการสถาปนาจากพ่อขุนผาเมืองขึ้นเป็นกษัตริย์
ครองกรุงสุโขทัย ทรงพระนาม “พ่อขุนศรีอินทราทิตย์” นับเป็นปฐมกษัตริย์แห่งราชวงศ์พระร่วง

5. ใครคือปฐมกษัตริย์แห่งอาณาจักรอยุธยา

ก. สมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1

ข. สมเด็จพระบรมราชาที่ 1

ค. สมเด็จพระราเมศวร

ง. สมเด็จพระมหาธรรมราชาที่ 1

เฉลย ก. อาณาจักรอยุธยา สถาปนาโดยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (อู่ทอง) ในปี พ.ศ. 1893 ซึ่งมีแม่น้ำ 3
สายล้อมรอบ คือ แม่น้ำเจ้าพระยา ลพบุรี และป่าสัก

6. “เป็นเมืองที่มีความสำคัญ กษัตริย์ทรงแต่งตั้งพระราชโอรสหรือราชวงศ์ชั้นสูงไปปกครอง มีอำนาจ
ค่อนข้างมาก รายล้อมราชธานี 4 ทิศ” เป็นคุณสมบัติของเมืองใด

ก. หัวเมืองลูกหลวง

ข. หัวเมืองพระยามหานคร

ค. หัวเมืองประเทศราช

ง. หัวเมืองชั้นนอก

เฉลย ก ข้อความดังกล่าวเป็นสมบัติของเมืองลูกหลวงซึ่งเป็นหัวเมืองที่มีความสำคัญในสมัยสุโขทัย และ
อยุธยาตอนต้นก่อนที่จะถูกยกเลิกฐานะดังกล่าวในสมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ

7. ลักษณะการปกครองแบบ “ปัตถาธิปไตย” เกิดขึ้นในสมัยใด

ก. ยุชยาตอนต้น

ข. สุโขทัยตอนต้น

ค. สุโขทัยตอนปลาย

ง. ยุชยาตอนกลาง

เฉลย ข ลักษณะการปกครองดังกล่าวเกิดในสมัยสุโขทัยตอนต้น ซึ่งกษัตริย์จะมีความใกล้ชิดกับประชาชน ซึ่งเป็นการจำลองรูปแบบความสัมพันธ์ของบุคคลในระบบครอบครัว

8 “สมุหพระกลาโหม ดูแลทหารและพลเรือนหัวเมืองฝ่ายใต้ สมุหนายก ดูแลทหารและพลเรือนหัวเมืองฝ่ายเหนือ” การปกครองดังกล่าวเริ่มมีในสมัยใด

ก. สมเด็จพระเพทราชา

ข. สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ

ค. สมเด็จพระเจ้าอยู่ทอง

ง. สมเด็จพระนเรศวร

เฉลย ก พระเพทราชา เพื่อเพิ่มความมั่นคงของสถาบันกษัตริย์ โดยให้สมุหนายกและสมุหกลาโหมถ่วงดุลอำนาจกันมากขึ้น

9 อาณาจักรสุโขทัยตั้งอยู่บริเวณลุ่มแม่น้ำใด

ก. ปิง

ข. วัง

ค. ยม

ง. น่าน

เฉลย ค อาณาจักรสุโขทัย เป็นชุมชนโบราณตั้งแต่ยุคเหล็กตอนปลายซึ่งตั้งอยู่บริเวณลุ่มแม่น้ำยม

10. “รักษาความสงบเรียบร้อย ตัดสินคดีที่เป็นมหันตโทษ” เป็นหน้าที่ของหน่วยงานใด

ก.เวียง

ข.วัง

ค.คลัง

ง.นา

เฉลย ก. หน้าที่ดูแลความสงบเรียบร้อยและตัดสินคดีที่เป็นมหันตโทษเป็นหน้าที่ของกรมเวียงหรือนครบาล